І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і адміністрація:
'Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 207. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 5-го ЛИСТОПАДА 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 5, 1965 No. 207. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 4 листопада 1965 р.

В АМЕРИЦІ

КАНАДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЛЕСТЕР Б. ПІРСОН ЗАЯВИВ, ЩО НЕ ВИСИЛАТИМЕ КАНАДІЙСЬКИХ ВОЯКІВ ДО В'ЄТНАМУ. В кінцевій виборчій кампанії Пірсон ще раз підкреслив, що немає жадної секретної умови з президентом Джансоном, щоб Канада скріпила американські збройні сили у В'єтнамі. Канадійські парляментарні вибори відбудуться в понеділок 8-го листопада, і прем'єр Пірсон своєю заявою хотів скріпити становище Ліберальної партії, бо появилися були вістки, що Канада мала б вислати свої війська до В'єтнаму. Виборча кампанія має закінчитися вже в п'ятницю, 5-го листопада, 48 годин перед виборами.

В ЛЕТУНСЬКІЙ КАТАСТРОФІ КОЛО КОСТА РІКИ ЗГИНУЛИ 68 ОСІБ. Літак арґентинського летунства C-54 вилетів із Панами і мав летіти до Мехіко, пляннуючи доповнити пальне в Сан Сальвадорі. Але одну годину після відлету пілот повідомляв, що недобре функціонує мотор, і що він старатиметься приземлитися на летовищі в Літоні в Коста Ріка, але після того не було вістки про цей літак. Бурі з громами перешкодили розшуки за цим літаком, бо в цьому районі не було жадних кораблів. На літаку було найбільше студентів, які верталися до Мехіко зі шкіл в Арґентині.

39 КУБИНСЬКИХ ВТІКАЧІВ, МАБУТЬ, ПОТОНУЛИ, бо вони плили на рибальському човні. Мехіканська фльота врятувала тільки 6 осіб, 4 жінки, одного чоловіка й одного хлопця. Фльота шукає за 39 втікачами коло Юкатанського півострова, але немає надії, щоб були ще якісь живі особи. Кубинський уряд заборонив втікачам залишати Кубу в малих човнах. Це зарядження важне від полудня 3-го листопада. Втікачі від'їздили з порту Камаріока. Закінчуються переговори між Вашинґтоном і Гаваною в справі американського транспорту кубинських втікачів. Переговори веде швайцарський амбасадор.

ЧИСЛО ФЕДЕРАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ СТАНОВИТЬ 2,888,615, на 18,420 більше, як при кінці червня 1964-го року. Голова Комісії Цивільної Служби ЗДА Джан В. Мейсі звітує, що при кінці фінансового року, який закінчився 30-го червня цього року це число виносило 2,888,-615. Рік перед тим воно було на 18,420 менше. Між новоприйнятими працівниками є 9,511 неґрів і 8,909 білих. Мейсі заявив, що урядові аґенції приймають більший відсоток неґритянських працівників, щоб надолужити ту кривду, яка давніше діялася неґрам, яких в меншому відсотку приймали до праці. Тепер ніхто не дивиться на расу працівників.

РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ КЛАРЕНС ДЖ. БРАВН МОЛОДШИЙ ЗДОБУВ ПОСТ КОНҐРЕСМЕНА в сьомій виборчій окрузі в Огайо, який опорожнився був 23-го серпня внаслідок смерти його батька, який був визначним членом Палатної Комісії Правил. Бравн дістав 70,640 голосів, а його демократичний противник Джеймс А. Беррі тільки 47,180. Вислід виборів стверджує, що в цій виборчій окрузі республіканські впливи не зменшилися, бо там перемагає республіканський кандидат від 1936-го року. Бравн старший займав становище конґресмена впродовж 27-ох років.

У СВІТІ

НА ПОЛІТИЧНІЙ КОМІСІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ, що складається з усіх членських держав ОН, вісім невтральних країн, членів Женевської конференції роззброєння пред'явили резолюцію, яка може стати підставою для договору проти поширення атомової зброї. Тими державами є Бразилія, Бірма, Етіопія, Індія, Мехіко, Ніґерія, Швеція і Єгипет. Вони стверджують, що 10 держав мають змогу осягнути атомову зброю в недовгому часі. Центральною точкою в їх резолюції є застереження, щоб договір не виявляв „щілин", крізь які можна б поширити атомову зброю — це зроблено з уваги на острах СССР, щоб такої зброї не дістала від Америки Західня Німеччина.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЗГИНУЛА від поранення наземною міною, підкиненою на шляху комуністичними партизанами, 47-річна жінка-пільот, яка виконувала там небезпечну місію репортера-фотографа від американського тижневика „Нешенел Обсервер". Від 1 січня 1961 року згинуло там 846 американських військовиків, а 4.605 було ранених. З 17-ох становищ совєтських протилетунських ракет американське летунство знищило в трьох налетах шість становищ.

„КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ВІДНІС ПИРРОВУ ПЕРЕМОГУ" — заявив філіппінський міністер закордонних справ Сальвадор Льопез, коментуючи рішення відкласти „на необмежений час" азійсько-африканську конференцію, яка 5 листопада мала розпочатись в Альжирі. Розбила ту конференцію опозиція Пейпінґу — щоб не запрошувати совєтського Союзу та щоб гостро натаврувати Америку — чого інші не хотіли. 45 міністрів закордонних справ, які вже приїхали до Альжиру, вирішили зберегти 15-членну головну комісію, щоб вона тепер подумала над „іншими способами" задля тісної співпраці між азійсько-африканськими країнами — без Пейпінґу.

ІНДОНЕЗІЙСЬКА АРМІЯ ОПРИЛЮДНИЛА документ, що доказує тісне пов'язання Центрального Комітету компартії Індонезії, яка формально нараховує 3.500.000 членів, з невдачною спробою державного перевороту з 1 жовтня ц. р. Військовий міністер ген. Гарріс Насуціон наказав „вичистити" військове міністерство та збройні сили з усіх осіб, що було хоч би в найменшій мірі причетні до того перевороту. Заборонено „видатним членам" компартії участь в судівництві, адвокатурі, поліції, та апаратах фінансів і комунікації. Тим часом на Джаві продовжуються бої.

В ІЗРАЇЛІ В ПАРЛЯМЕНТАРНИХ ВИБОРАХ ВИГРАЛА на цілій лінії помірковано-соціялістична Мапай-партія 70-річного прем'єра Леві Ешколя — всупереч становищу колишнього прем'єра й надзвичайно популярного старого Давіда Бен Ґуріона, який перевів розкол в тій партії і виступав проти Ешколя.

У ПОРТУҐАЛІЇ 100 ВИДАТНИХ КАТОЛИЦЬКИХ ДІЯЧІВ ВИСТУПИЛИ з довгим гострим обвинуваченням проти диктаторського режиму Антонія де Олівейри Салязара, закидаючи йому „систематичне ображування і порушування католицьких вартостей". Між підписаними під тією декларацією найвидатніші письменники, професори, адвокати й суспільні діячі. Вони зажадали відкладення виборів, що мають відбутися в найближчу неділю, але підтримали листу соціял-демократичної опозиції. У Портуґалії заборонені всі інші партії, за винятком Національної Унії Салязара.

Ліндсей приготовляється до перебрання адміністрації в Ню Йорку; Президент прислав йому ґратуляції

Джан В. Ліндсей, юньйор, — зліва — відзначає знаком „V" перемогу свого батька у виборах на посадника міста Ню Йорку.

Ню Йорк. Першого дня після виборів 3-го листопада республіканський посадник-елект Джансон В. Ліндсей відвідав посадника - демократа Роберта Ф. Ваґнера та конферував з ним в справі перебрання урядування в цій метрополії, яке має відбутися 1-го січня 1966-го року. Президент Джансон в окремій депеші до конґресмена Ліндсея обіцяв нововибраному посадникові повну співпрацю свого уряду, щоб зрозробити місто Ню Йорк кращим для життя його мешканців. Президент ґратулював республіканцеві Ліндсеєві з приводу перемоги у виборах. „Ви осягнули перемогу після великої боротьби", — казав Президент, і заслуговуєте на ґратуляції від нас всіх". Президент в депеші до демократичного кандидата Абрагама Біма сказав, що він важко боровся за перемогу, і всі демократи горді за нього, хоч він програв вибори. Джансон бажав всього доброго Бімові в його дальшій праці. Президент вдоволений із висліду виборів в цілій країні, а найбільше радіє Президент із великої перемоги демократів в стейті Ню Джерзі. Ліндсей двічі розмовляв із Ваґнером, раз телефонічно, а другий раз особисто в урядовому мешканні посадника Ваґнера, куди Ліндсей прибув із своєю дружиною. Предметом конференції було те, щоб Міська Управа могла без перешкод працювати під час двомісячного періоду від виборів до перебрання влади новообраними особами. Посадник Ваґнер запропонував, щоб він і посадник-елект Ліндсей визначили окремі комісії, які спільно вивчали б різні справи, такі як новий бюджет, який тепер є в підготові, і нові законопроєкти, які мають бути предложені Міській Раді в 1966-му році. Ваґнер вже має готовий склад своєї комісії, а Ліндсей має предложити список своєї групи в найближчих днях. Ліндсей заявив після конференції з Ваґнером, що він вдоволений із розмов з теперішнім посадником, і є повна надія, що перебрання урядування відбудеться гладко, без жадної затримки в праці в окремих міських аґенціях. Ліндсей вже порозумівся з нововибраними демократами Френком О'Коннором, який здобув становище голови Міської Ради, і Маріом А. Прокаччіном, який вибраний на міського контролера. Обидва вони заявили, що будуть старатися співпрацювати із республіканським посадником на „непартійній базі". О'Коннор сказав в інтерв'ю: „Коли він (Ліндсей) матиме слушність, то ми будемо з ним, коли ж він не матиме її, то ми це йому скажемо".

Відбулася конференція в справі неросійських народів СССР

Ню Йорк (М. П.). — В днях 29, 30 і 31 жовтня ц. р. відбулася в університеті Брендайс, біля Бостону, наукова конференція, присвячена питанням сучасного положення неросійських народів Совєтського Союзу. Конференцію влаштовував Інститут Східньо - європейських жидівських проблем при згаданому університеті. На конференції виступали найбільш видатні американські совєтологи, передусім професори таких американських університетів як Колюмбійський, Гарвардський, Джорджтавнський, Вісконсинський, Сити Коледж в Ню Йорку, а з українців проф. Ярослав Білінський з Делевар і проф. Всеволод Голубничий з Гантер Коледжу. Предметом досліджування на конференції були зокрема тенденції сучасної національної політики Москви у відношенні до неросійських народів і вияви їх спротиву та самооборони. В загальному, в оцінці учасників конференції, найсильніші позиції зі становища самооборони, мають в Совєтському Союзі грузини і вірмени, а далі балтійські народи. До сильно загрожених русифікацією і колонізацією зараховано українців, жидів, середньоазійські народи, а головно білорусів. Українське питання було широко розглядане зокрема у доповідях проф. Білінського, Дж. Армстронґа і С. Бялєра. В час, коли проф. Я. Білінський аналізував вияви спротиву українського народу в різних галузях життя, д-р Бялєр відмітив особливу ролю української комуністичної бюрократії в керівних органах партії і уряду СССР. В доповіді проф. Голубничого українська справа виринула на тлі його аналізи господарських взаємин між совєтськими республіками та пропонованих ним нових критеріїв для з'ясування і оцінки економічної залежности України від Росії. Крім згаданих двох доповідачів, з українців в конференції брали участь також проф. Володимир Бандера, д-р Степан Олійник і д-р Мирослав Прокоп.

У КИЄВІ — СНІГ

21-го жовтня в Києві випав перший сніг. В центральній частині міста грубина покриву досягала 6 сантиметрів. А в парку імени Тараса Шевченка навпроти університету на деяких деревах сніг навіть поламав ґілки.

Сніг у жовтні в районі Києва — не таке вже рідкісне явище. Останнього разу в цю пору він випадав у 1959 році. (З „Радянської України" 22 жовтня).

ОЛЕГ ШТУЛЬ-ЖДАНОВИЧ ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ПРОВОДУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Олег Штуль-Жданович Новообраний голова Проводу Українських Націоналістів

Згідно з повідомленнями з Европи, Шостий Великий Збір Українських Націоналістів, який відбувся там в останніх днях жовтня ц. р., вибрав на Голову Проводу Українських Націоналістів ред. Олега Штуля-Ждановича. Ред Штуль був обраний на П'ятому Великому Зборі Українських Націоналістів в липні 1964-го року, на пропозицію тодішнього Голови Проводу, полк. Андрія Мельника, на його першого заступника, а після смерти полковника Мельника 1-го листопада минулого 1964-го року Провід Українських Націоналістів обрав ред. О. Штуля на виконуючого обов'язки Голови Проводу, з тим, що впродовж року повинен відбутися черговий, Шостий Великий Збір Українських Націоналістів, який вибере собі Голову на місце сл. п. полк. Андрія Мельника. Такий Збір тепер відбувся і він потвердив ред. Штуля на пості Голови ПУН. Безпосередньо після Збору відбулися у Люксембурзі врочистості посвячення пам'ятника на могилі сл. п. А. Мельника. Ілюстрований репортаж із цих урочистостей, написаний і пересланий до „Свободи" з Люксембурґу ред. Осипом Зінкевичем, буде надрукований у черговому, завтрішньому виданні „Свободи".

МОСКВА МОБІЛІЗУЄ СВІТОВИХ КОМУНІСТІВ ДЛЯ РОЗПРАВИ ПРОТИ ПЕЙПІНҐУ

Москва. — Кремлівські володарі не виреклися ідеї, що її мав Хрущов, скликати збіговище всіх комуністичних партій світу, щоб на ньому — під плащиком шукання єдности в комуністичному русі — натаврувати та засудити китайських комуністів, — таке переконання мають закордонні обсерватори у Москві. Підготова до такого збіговища, яке мало б зібратися ранньою весною наступного року, відбудеться в засекречених розмовах, що їх кремлівські володарі вестимуть з лідерами комуністичних партій, які прийдуть до Москви на святкування роковин жовтневої революції. Большевицька верхівка хоче використати теперішній час, в якому престиж Комуністичного Китаю упав в комуністичному та невтральному світі внаслідку цілого ряду комунокитайських невдач. І так, після того, як Пейпінґ закидав Москві, що вона боїться американського „паперового тигра" та який кількакратно „урочисто" деклярував „всебічну" підтримку Північному В'єтнамові і південно - в'єтнамським комуністам (в'єтконґові) — нічого з тих обіцянок і погроз не виконав. Далі, створивши атмосферу конфлікту з Індією та погрожуючи їй „небезпечними наслідками" за нібито порушування кордону під час пакістансько - індійської війни, Пейпінґ використав першу нагоду, щоб відтягнутися і пальцем не ворухнути в обороні Пакістану. Бувши у приязних взаєминах з Індонезією, Комуністичний Китай водночас присилав зброю індонезійським комуністам і сприяв їхній змові з 1 жовтня ц. р., — коли ж та змова не вдалася і армія в Індонезії повела на цілому фронті похід проти тамошньої — здавалося — дуже сильної комуністичної партії — Пейпінґ знову обмежився тільки до словесних протестів, які проминули без будь-якого відгуку. Врешті Комуністичний Китай скомпромітувався на з'їзді азійсько - африканських міністрів закордонних справ в Альжирі, напередодні запляннованої там конференції азійсько - африканських країн. Загрозивши бойкотом тій конференції — Пейпінґ зірвав її, але водночас дав поштовх до виявлення сильної опозиції проти комунокитайської войовничої, авантюрницької та безглуздої політики.

ЗДА загрозили Родезії репресіями у випадку самовільного проголошення самостійности

Вашингтон. — Американські керівні чинники виявили, що президент Джансон вислав був листа прем'єрові Родезії Айенові Смитові з виразною погрозою, що коли уряд Смита зважиться проголосити самостійність Родезії всупереч волі Британії, в оперті на 220.000 білих в Родезії та із знехтуванням становища і прав 4-х мільйонів чорних автохтонів, то ЗДА приєднаються до кожної міжнародної репресійної акції, зокрема до економічного бойкоту Родезії. У листі президента Джансона вказувалось на те, що самовільне проголошення державної самостійности Родезії не є її внутрішньою справою, бо воно захитало б існуючий баланс між чорним і білим населенням Африки і мало б такі політичні наслідки на всьому африканському континенті, які не можуть бути байдужні Америці. Цей лист президента Джансона — твердять коментатори — став причиною, що білорасистський уряд Айена Смита, який раніше був готов проголосити державну самостійність Родезії всупереч опозиції збоку соціялістичного уряду Британії, зацукався і запросив на нову серію переговорів британського прем'єра Гаролда Вільсона, який дійсно полетів до Селебері, столиці Родезії і там перевів довгі наради. У висліді тих нарад рішено звернутись до королеви Єлисавети, щоб вона призначила „королівську комісію" для перевірення, поскільки на базі існуючої чи зміненої конституції Родезії можна проголосити її державну незалежність.

САМІ ПИШУТЬ, САМІ Й КНИЖКИ ВЕЗУТЬ...

До міст і сіл Волині, Сумщини та Закарпаття виїхали з Києва три великі бриґади письменників на чолі з О. Гончаром, В. Козаченком, — повідомляє „Культура і Життя" з 17 жовтня.

У баґажі майстрів слова — тисячі книжок. Їх буде вручено 60 школам.

Як відомо, там, де держава „дбає" про всіх і про все, письменники зобов'язалися своїми силами забезпечити бібліотеками школи-інтернати України.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ЗАГАЛЬНИЙ З'ЇЗД КОЛЕҐІЇ СВ. АНДРЕЯ І СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СУС

Вінніпеґ. — В днях 12-14 листопада відбудеться тут загальний з'їзд Колеґії св. Андрея і провінційний з'їзд складових організацій Союзу Українських Самостійників. В рамцях цього з'їзду проходитимуть сесії Союзу Українок Канади, Т-ва Українських Самостійників та Союзу Української Молоді Канади. Загальна сесія буде присвячена Колеґії св. Андрея. Увечері в суботу 13-го листопада промовлятиме голова СУС д-р Павло Охітва на тему „Наша будучність". В неділю, 14-го листопада, після Архиєрейської Служби Божої в Катедрі св. Тройці, відбудеться заключна загальна сесія, із промовами Митрополита УГПЦ в Канаді Іларіона та д-ра Ізидора Глинки.

ЕВРОПЕЙСЬКА ФІЛІЯ АСОЦІЯЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ПРЕСИ

Рим. — У вересні ц. р. за почином дра Лева Мидловського, голови Асоціяції Української Католицької Преси в ЗДА і в Канаді, засновано тут Філію цієї Асоціяції з тереном діяння на Західню Европу. На сходинах українських католицьких журналістів, що відбулися 18-го вересня під проводом д-ра Л. Мидловського і в присутності духовного опікуна АУКП шикаґівського єпископа кир Ярослава Ґабра, вибрано управу новозаснованої філії АУКП в такому складі: д-р Мирон Коновалець (Мюнхен) — голова, о. д-р Іриней Назарко, ЧСВВ (Рим) — заступник голови та д-р Василь Маркусь (Рим) — секретар. Філія, що її осідком буде Рим, нараховує 15 індивідуальних членів і три правні.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР СЕРҐІЯ ДОМАЗАРА В ЕДМОНТОНІ

Едмонтон. — Місцевий Літературно-Мистецький Клюб влаштовує в неділю, 14-го листопада, авторський вечір українського еміґраційного письменника Серґія Домазара, який у дорозі з Австралії до Торонта зупиниться кілька днів в Едмонтоні. На вечорі, що відбудеться в залі УНО о год. 7:30 вечора, письменник прочитає уривки з таких своїх прозових творів: „Лист до В. Ш. Земляка", „Реставратори голубих мрій" і з відомої повісти „Замок над Водаєм".

УКРАЇНКА ВИГРАЛА 150 000 ДОЛЯРІВ

Едмонтон. — Як повідомляють „Українські Вісті" з 21-го жовтня, українка Катерина Коропецька виграла на закуплений нею білет на кінські перегони в Ірляндії 150 000 долярів і зі своїм чоловіком має намір відвідати двох братів в Україні, про що мріяла впродовж багатьох років, але не могла того зробити через брак грошей. Її чоловік, щ приїхав до Канади 1925 року і з яким вона повінчалась 1932 року в Едмонтоні, також має рідних в Україні.

Окружний Комітет Відділів УНС в Дітройті завершує організаційну акцію

Дітройт, Миш. (В. П.) — Щоб завершити організаційну акцію цього передконвенційного року, Окружний Комітет скликав організаційні збори, в суботу, 30-го жовтня 1965, в залі Українського Демократичного Клюбу, у яких взяли участь голови, секретарі та організатори відділів приналежних до округи. Наради відкрив і ними проводив голова Окружного Комітету п. Ярослав Базюк. Про І Конвенцію Мишиґенського Конґресу Братських Організацій, звітували делеґати пп. Вол. Борискевич та Вол. Дідик. Конґрес об'єднує 46 братських організацій різних національностей. Як постійного делеґата-зв'язкового між Конґресом і Окружним Комітетом вибрано п. Володимира Борискевича. У дальшому ході нарад обласний організатор п. Володимир Гірняк з'ясував хід організаційної роботи та дотеперішні успіхи Окружного Комітету. Зокрема подав ряд вказівок, як успішно завершити організаційну акцію приєднування нових членів. Потрібно сотні нових членів, щоб округа виконала призначену квоту. Зібрані приняли постанову, що до кінця цього року кожний голова, секретар та організатор приєднає не менше 5 нових членів. Вол. Гірняк та організаційний референт Округи В. Дідик зобов'язалися допомагати кожному, хто такої допомоги буде потребувати.

Другу частину зборів присвячено Листопадовому Зриву в 1918 році. Вшановано присутніх на залі співтворців Листопадового Зриву УСС Вол. Гірняка та Василя Терлецького і прослухано монтаж „1-го листопада 1918 року у Львові" технічного оформлення молодого мистця Мирона Папіжа з Міннеаполісу. На прикінці висвітлено фраґменти кольорового фільму з відбутих Союзових Днів у 1963 і 1965 рр. в Дітройті.

Союзова Округа Аллентавну плянує пожвавлену діяльність

Аллентавн, Па. (С. С. Г.) — В неділю 31 жовтня тут в залі Українського Парохіяльного Центру зібрались 18 урядовців 8-ох Відділів УНСоюзу з Аллентавну, Бетлегему, Нортгемтону, Істону, Ememeральду і Палмертону на нараду для пожвавлення союзової праці в осінному сезоні. Збори відкрив і ними проводив голова округи Іван Зазворський, секретарював Роман Гарас. Відкриваючи збори, голова попросив присутніх мовчанкою вшанувати пам'ять щойно похороненого покійного Президента УНР в екзилі сл. пам. д-ра Степана Витвицького. Відтак поінформував про ціль зборів, та здав вичерпний звіт з пророблено праці округою за останні 6 місяців часу. Опісля відбулась доповідь обласного організатора УНС Степана Гавриша про нову методу забезпечення членів. Доповідач проаналізував введені з днем 1-го липня б. р. новості в забезпеченевій системі УНСоюзу та говорив про нові великі можливості дальшого росту і розвитку цієї найстаршої і найбільшої української установи в вільному світі. Він рівнож віддав багато уваги практичним і організац. питанням, кладучи натиск на акцію оживлення відділів та получення відділів малих і недіяльних. По доповіді вив'язалась дискусія. На закінчення зборів схвалено, що до кінця біжучого року округа приєднає 50 нових членів та подбає, щоби в окрузі не було ні одного відділу, який не приєднав би бодай одного члена в тім році. Відповідальність за виконання тих постанов взяли на себе голова округи Іван Зазворський і секретарка округи п. Анна Гарас.

● **В Сіямі арештували 22-річного автохтонного юнака, Я. Чайяна Маркасампана, і двох його товаришів, за вбивство 13 жовтня ц. р. американського видавця і редактора Дарреля Берріґана. Тіло того американця знайшли в його авті на вулиці.**

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Перемога Ліндсея

Перемога Джана В. Ліндсея, 43-річного республіканського конґресмена з Ню Йорку, у виборах на посадника цього 8-мільйонового міста, є подією, що переступає льокальні межі п'ятьох нюйоркських дільниць. Вона надзвичайно характеристична взагалі для ментальности американського виборця і може мати чималий вплив на дальші відносини у загальноамериканському маштабі.

Ню Йорк був завжди містом з перевагою у відношенні 3:1 зареєстрованих демократів над республіканцями. Ню Йорк — типово „мішане" місто за національним походженням, расовою приналежністю та віровизнанням. У Ню Йорку, наприклад, мешкає стільки жидів, скільки є в цілому Ізраїлі — кругло 2 мільйони, кругло мільйон муринів; інші расові й національні групи займають компактною масою різні дільниці цього велетня-міста. З віровизнань у Ню Йорку перші місця займають католицьке й мойсеєве. На цьому тлі вибір Джана В. Ліндсея, республіканця ірляндсько-голляндського роду, протестанта, який був адвокатом і ніколи не займав ніякого становища в правлінні Ню Йорку — це своєрідний феномен.

Найвірогіднішим поясненням цього феномену буде, мабуть, твердження, що у вівтіркових виборах в Ню Йорку виграла — особа. Джан Ліндсей має ті персональні прикмети, які з'єднують йому численних приятелів. Саме ці його прикмети — особистий чар, молодість, ентузіязм, сполучений із першорядним організаторським талантом, його зовнішня постава, його безпосередність у заторкуванні справ, — все це склалося на те, що Ліндсей виграв чотирикратно вибори до Конґресу з своєї виборчої округи в Манґеттені, навіть у минулому році, коли в Ню Йорку і всій країні „лявінну" перемогу осягнули демократи. Здаючи собі справу з того, що виграти можна тільки тоді, коли на його список впадуть також голоси незалежних виборців і навіть зареєстрованих демократів, Ліндсей не виступав назверх із своїм республіканізмом. Навпаки, він уклав виборчий пакт із лібералами і раз-у-раз підкреслював, що хоче розв'язувати ті актуальні проблеми міста, які не залежать від партійних плятформ: справи вуличної комунікації, злочинности, занечищування повітря, водної кризи, нових шкіл, прилюдних парків і садів.

Ліндсей мав важку ситуацію, бо за його демократичного попередника не було в управлінні міста таких скандалів, як 24 роки тому, коли внаслідок їх обрано республіканця Фіорелльо Ля Ґардію. Противник Ліндсея, демократ Абрагам Бім, користувався теж підтримкою таких величин, як віце-президент Гомфрі, сенатор Роберт Кеннеді і почасти сам Линдон Джансон. Однак, нюйоркці відчували, що прийшла „пора на зміну". І вони сподіваються зміни від нового посадника, який обіцяє реформи. Щоб не давати йому необмежених прав, ті ж самі виборці обрали демократичного кандидата на президента міської ради.

Внаслідок цієї перемоги Джан Ліндсей став фігурою на американську крайову мірку. Вже тепер передбачають, що його амбіції сягатимуть не тільки губернаторства Нюйоркського стейту, але й президентури З'єднаних Держав.

Культобмінне ошуканство

Між З'єднаними Державами Америки і Совєтським Союзом ведеться формально-теоретично політика співіснування. В кожному разі всі про неї говорять. З тією „малою" різницею, що Америка не тільки про неї говорить і думає, але й її визнає і відповідно поступає. Москва, натомість, робить усе можливе, щоб цей стан співіснування максимально використати, з тією думкою, що раніше чи пізніше їй таки пощастить „угробити" Америку.

Не тільки В'єтнам, де комуністичні аґресори збивають оборонні американські літаки совєтськими ракетами, але й виявлений з початком цього місяця совєтський обман у так званому „культурному обміні" між ЗДА і СССР дає на це черговий приклад. Коротка історія цього виявленого тепер обману така:

Уряди ЗДА і СССР щодва роки відновлюють договір про „культурний обмін" на засадах рівности. Висилають большевики якусь групу своїх „культурників" до Америки, вони тим самим зобов'язуються прийняти подібну американську групу в Совєтському Союзі. Все повинно бути по-рівному, однаково. Але інакше в дійсності. До Америки висилають большевики передусім своїх техніків і знайомляться передусім з розвитком та досягненнями американської технології, а до Совєтського Союзу допускають переважно американську „богему". Американці не приділяли цьому належної уваги, знаючи, що в Совєтському Союзі їм не багато покажуть та й не багато там можна навчитись. Але в останньому часі вже й з „богемою" не виходить.

Згідно з договором, цього року заплянувано відвідини в СССР ще одної американської артистичної групи з музичною комедією „Галло, Доллі". Але ці відвідини треба було на деякий час відложити. Тоді американці запропонували, що замість цієї групи Совєтський Союз відвідає група американських письменників, артистів і виховників. Але в Москві сказали „нєт", мотивуючи це тим, що Совєтський Союз уже не плянує висилати до Америки своїх письменників, артистів і виховників. Американська амбасада офіційно запротестувала в совєтському міністерстві закордонних справ, попереджаючи рівночасно, що коли совєтський уряд далі робитиме труднощі у взаємному культобміні, то американський уряд буде змушений перевірити своє відношення до договору, який вигасає і мав би бути відновлений з кінцем цього року.

Дальший розвиток у цій справі залежатиме від совєтської відповіді на американську ноту. Очевидно, добродушні американці мають для большевиків готове виправдання: мовляв, Москва змушена до такого поступування становищем червоного Китаю, який використовує культобмін між ЗДА і СССР в своїй пропаґанді проти Совєтського Союзу.

Уся ця історія із співіснуванням, Совєтським Союзом та червоним Китаєм нагадує в багатьох відношеннях американську політику перед другою світовою війною. Також тоді Америка та її союзники думали про рятунок совєтської імперії перед загрозою збоку гітлерівської Німеччини, з якою Москва тишком-нишком змовлялась на погибель альянтам. Коли ж дружба Сталіна з Гітлером скінчилася і диктатори схопили один одного за горло, Америка й альянти простили змову й зраду і врятували її тільки на те, щоб вона знову загрожувала їм і світові. Якщо б завтра виявилася підступна змова між Москвою і Пейпінґом, то це було б тільки повторенням історії, яку всі знають, але з якої не всі і не завжди вчаться.

Мих. Килимний

НЕ НАЗИВАЮЧИ НА ІМ'Я

Куритиба. — Нова мода завелася тепер у Кремлі: коли говорять чи пишуть там про щось неприємне для сучасного режиму, то старанно уникають називати речі й особи їх власними іменами. Звідки ж узялась така „сором'язливість у бою" і чим вона викликана?

Нам здається, цю моду „на даному етапі соцреалізму" розпочав ніхто інший, як Нікіта Хрущов. Розторощуючи Сталіна, Хрущов жахливу добу кривавих злочинів, бандитизму й сваволі дуже м'яко називав „культом особи". Можливо, він тоді передбачав, що згодом візьмуться розторощувати і його, а тому заздалегідь вирішив дати приклад „доброго тону", щоб обвинувачення і обвинувачених перед прилюдним тавруванням завивали в папірці. Якщо так, то Хрущову треба признати належне в передбачливості, він таки зумів, перш ніж упасти, кинути куль соломи на тверде місце.

В усякому разі, тепер Нікіту Сергєєвіча, хоч прилюдно й паплюжать, ніколи не називають на ім'я. В Кремлі розвелися своєрідні „езопи", які, критикуючи свого недавнього зверхника, вистерігаються, щоб часом десь не проскочила конкретна, безпосередня згадка його особи.

Ясно, як Божий день, вони, ті „езопи", самі з острахом заглядають у майбутнє і, на всякий випадок, хочуть м'якіше собі постелити. Нічим іншим це пояснити не можна, бо з „езопівської" санини та балаканини видно, як на долоні, про що та про кого йдеться.

З нагоди першої річниці з дня повалення Хрущова в московській „Правді" широко розписався Петро Шелест, член Президії ЦК КПСС і перший секретар ЦК КПУ.

Шелест у своїй статті старанно обминав прізвище Хрущова, але також не пхав пальця у тин. Хто читав його статтю, той відразу розумів, про що в ній ідеться. Насамперед секретар ЦК КПУ обвинувачував попереднього, не названого на ім'я „хазяїна", у хибному вирішуванні проблем сільського господарства. Шелест одверто сказав, що воно ніскільки не піднеслося і взагалі не мало виглядів піднестися. У часі, коли той „невідомий", перебуваючи в країнах - сателітах, зокрема в Юґославії похвалявся, що СССР незабаром „наздожене й випередить Америку" у виробництві продуктів харчування на душу населення, в Києві перед крамницями за хлібом стояли довжелезні черги.

Далі Шелест заговорив про те, як то зле для держави, коли одна особа посідає в ній дві керівні посади і добирає собі помічників з-поміж рідні, приятелів і близьких знайомих. Не сказав член Президії ЦК КПСС і перший секретар ЦК КПУ, що його самого і майже всіх теперішніх кремлівських вельмож та сама, не названа на ім'я особа поставила на керівне становище.

Міжнародні пресові аґенції подали за совєтською пресою цікаве повідомлення, присвячене „визначному письменникові Валентинові Оверчніку" (прізвище явно переплутане, я його тут наводжу за бразилійським часописом „Діяро де Сан Павльо"; можливо, що мова йде про Овечкіна — М. К.).

Цей Оверчкін, сказано в повідомленні, був багато разів преміїйований і вважався одним із передових совєтських письменників, аж до часу, коли йому попередній, не названий на ім'я керівник червоної імперії, доручив написати книжку про село Каліновку. „Езопи" з Москви подають, що це село знаходиться в Курській області, на кордоні Росії з Україною.

Отож „невідомий" керівник червоної імперії запропонував Валентинові Оверчніку написати про Каліновку такий твір у дусі соціялістичного реалізму, щоб він, керівник, який в тому селі народився, був представлений від малих літ, як „батько і провідник" місцевого селянства, що ідеї побудови світового комунізму плекалися саме там, у Каліновці, в голові отого комуністичного вундеркінда.

Оверчкін нібито відмовився виконати це „завдання партії", через те попав під пресію і десять останніх років його творів ніде в СССР не друкували.

„Невідомий" керівник СССР доручив такий твір написати іншому письменникові, Михайлові Шолохову, теперішньому лавреатові нобелівської премії. Шолохов ніби закінчив писати . . . саме в той день, коли Хрущова повалено.

„Невідомий" також дав наказ швидкими темпами наново сплянувати Каліновку, державним коштом спорудити в ній нові будинки, провести до них електрику, водогін, каналізацію, збудувати приміщення для клюбу й театру, прокласти до села шляхи, відкрити в ньому ресторани, створити зразкову лікарню та місця відпочинку й розваги.

На все це з „фондів особливого призначення" виділено великі суми грошей. Каліновку мали „відкрити" для туристів не тільки з сателітних країн, а також з „гнилого" Заходу.

Отож Хрущов задумав переплюнути Сталіна, зробивши з Каліновки нову комуністичну Мекку, безпосередньо пов'язану з його власним іменем.

Увірвалось, хоч на все те витрачено скажені гроші. „Нова Каліновка" Хрущова пішла слідом „Двірця Совєтів" Сталіна в Москві. Як бачимо, яблуко від яблуні далеко не відкотилося, „культ особи" звабив одного й другого. А хто тепер на черзі?

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ЧИ БУДЕ НОВИЙ КОМІНТЕРН?

Мюнхен. — У нашій добі коли в цілому світі ростуть, як гриби, різні міжнародні організації — політичні, наукові, мистецькі, господарські, релігійні, спортові і т. д. — винятком залишається комуністичний рух.

Під час другої світової війни Сталін, щоб догодити союзним демократичним державам, звелів зліквідувати Комуністичний Інтернаціонал, заснований Леніном у 1919 році.

Після війни була створена організація, що мала підготувати відновлення Комінтерну: це був так званий Комінформ. Однак, до цієї організації не вступили всі комуністичні партії. Окрім того, незабаром юґославська комуністична партія, на яку Сталін покладав великі надії, відкололася від Комінформу, бо не була згідна з політикою Москви супроти так званих „народних демократій".

Комінформ животів деякий час, а після смерти Сталіна був зліквідований, бо його наступникам треба було помиритися з юґославськими комуністами: перед тим Комінформ у своїй пресі кляв - проклинав юґославських комуністів, називаючи їх фашистами, запроданцями капіталу і т. д.

Після ліквідації Комінформу в Москві з'їздилися делеґати комуністичних партій різних країн для відзначення 40-их роковин большевицької революції (1957 р.) або з нагоди конґресів Компартії Совєтського Союзу і при тому ухвалювали резолюції. Однак до створення Комуністичного Інтернаціоналу так і не дійшло.

Уже в 1958 р. почався розлам між Москвою і Пейпінґом, до якого прилучилася комуністична Альбанія. Китайські комуністи називають своїх „російських братів" такими словами, якими бувало Сталін „періщив" юґославського Тіта. Ненависть китайських комуністів до московських „ревізіоністів" перевищує їх ворожнечу до „американських імперіялістів" чи „індійських реакціонерів".

В 1959 р. на 21-му з'їзді совєтської компартії деякі делеґати закордонних партій, наприклад польської, заявляли, що ніякого Комінтерну не треба: кожна комуністична партія в своїй країні відповідальна за свою політику.

Хрущову набридла була невпинна ворожа пропаґанда китайських комуністів проти Москви. Він хотів скликати міжнародну конференцію комуністичних партій у Москві, щоб розправитись з китайськими „розкольниками". Але з того пляну нічого не вийшло: 14 жовтня 1964 р. Хрущова скинули його ж товариші.

Наступники Хрущова хотіли все ж скликати конференцію комуністичних партій навесні 1965 року. Але проти цього висловилися навіть партії із „народних демократій", наприклад, румунська. Довелося цей проєкт відкласти.

Покищо Москва мовчить і не відповідає на напади Китаю. Мао з своїми товаришами збирає комуністичні партії Азії коло себе. За Пейпінґом ідуть комуністи Японії, Кореї, В'єтнаму, Індонезії, Цейльону і т. д. Є в різних країнах світу в компартіях свої „китайські" фракції, які визнають Пейпінґ за центр „світової революції" і засуджують московських комуністів як „ревізіоністів", єретиків, коли вживати слова із релігійного життя.

Ленін заснував Комінтерн у 1919 р. На з'їзді, де було 35 осіб, делеґати були лише від двох партій: російської та німецької. З Німеччини приїхав тоді в Москву тільки один делеґат від компартії, та й той голосував проти створення Комуністичного Інтернаціоналу. Це не перешкодило Ленінові проголосити на ввесь світ, що є організація, яка об'єднує в собі „пролетарів усіх країн і поневолених народів" — Комінтерн. Тоді ходив між людьми анекдот про „І-ий конґрес Комінтерну". Каже Троцький до росіянина — делеґата компартії на конґресі: „Вимаж, друже, морду дьоґтем, будеш делеґатом від чорної Африки" . . .

Коли Ленінові в 1919 році вдалося створити Комінтерн з нічого, то шанси китайських комуністів стоять куди вище. Може незабаром Мао скличе конґрес комуністичних партій у себе і скаже: „Зі сходу світло!"

П. А.

Спізнена шана

З ім'ям видатного талановитого композитора Миколи Леонтовича пов'язана яскраво сторінка українського музичного мистецтва. Глибоке і тонке знання фольклору, вийняткова майстерність дозволили йому збагнути таємниці народної поезії, створити новий український стиль.

В історію української національної музики Микола Леонтович увійшов як великий майстер клясичних хорових обробок народних пісень, як мистець-новатор.

Хто не знає і хто не захоплюється елеґією „Козака несуть", „Над річкою беріжком" або геніяльним „Щедриком" де розкривається могутній талант Миколи Леонтовича.

Вночі проти 23 січня 1921 року великого українського композитора підступно вбили большевики, а тепер по багатьох роках віддають йому шану . . .

Як пише „Радянська Україна" з 16 жовтня, в будинку ч. 2 по вулиці 9-го січня в Києві відкрили ґранітну меморіяльну таблицю, де написано: „У цьому будинку в 1919-1921 рр. працював видатний український композитор Микола Дмитрович Леонтович (1877-1921)".

Михайло Островерха

НА ПРАЗНИК

Сонце , посмирнівши по по зливних дощах і повені, благісними лотоками заливає усю римську Кампанію. Де-не-де ще несеться останнє дзижчання цикад. Автобус преться усе вгору та вгору, наче й він спішиться на празник — день Рождества Богородиці — до Ґроттаферрати.

Невеличке містечко, а радше — село, ця Ґроттаферрата. Є тут обитель св. Василія Великого, що її заснував у 1004 році св. Ніль, прийшовши сюди з Калябрії, з Россано, і приніс він сюди й свій східній, грецько - візантійський обряд. Церкву ж збудував учень св. Ніля і третій наступник його на архімандрії, св. Вартоломей, 981 - 1055 рр. Посвятив церкву Папа Іван XIX. Церква й монастир — прецінна й багата пам'ятка архітектури, мистецтва. Колись була вона вся в тому молитовному романському стилі. І з тих старих часів залишились іще на головній над іконостасом арці мозаїки з XI століття, а над ними, з того ж часу, фрески і два старовинні вікна: ця частина муру є ненарушена. Над царськими вратами бачимо ікону Божої Матері з Ісусом на руках, — з XI ст.; та й головні входові двері, різьблені в кедрині, з XI ст. Грубезний кріпосний мур, що оточує усю обитель і церкву, збудував Папа Юлій II з початку XVI ст.

Та — годі тієї історії, мистецтва, як тут найкраще мистецтво — краєвид, ті простори в осоняшненій, ясній зелені виноградників і оливних дерев; ця яруга, що приманює своєю зеленою глибиною, своєю розспіваною тишиною, що тріпоче на крилах птаства навесні, тремтить спеками літа, шумить осінніми вітрами й зимовими хуґами.

Широкою вулицею йду в напрямку загороди церкви й обителі. Уся ця вулиця — сущий наш ярмарок в Уневі, й також на другої Матки. — Може ви вже й забули, що в Уневі на ярмарку були відомі на всю Галичину славні кожухи. А при кожухах було й інший усякий крам. — Тут усе на італійський, уже змодернізоаний лад: сливе кожний продавець має перед устами мікрофон — він висить на шиї! — і кричить, горлає, йде суща ліцитація на всю оту, переважно, тандиту: одежа, обува, торби, порцеляна й усе, чого захочете. Є тут і всякі, прості, хлопські солодощі й ласоці. А найважніша — „поркетта": ціла свиня, у нутрі з усякими закришками й присмаками спечена. — Пригадав я свої молоді роки тут: шмат поркетти, добра байда хліба й так собі з літрину доброго хлопського вина! Оце так, що був празник! Нині, дивлюсь на ту поркетту, сумно підсміхаюсь і думаю: нема то, як соняшні, богемські часи! Все мало свій смак, чар і поезію.

Та ходімо до церкви — на те ж я сюди й приїхав: на празничній Службі Божій, дихнути старою й гарною традицією, чернечою братією нарадуватись. Загомоніли дзвони. І за кілька хвилин із монастиря рушив похід: молодий ченчик несе хрест, за ним акольти із свічами йдуть, а далі — молоді студенти - семінаристи, а за ними хор, братія, єреї; похід замикає сивобородий архімандрит о. Теодор Мініші, у фіолетній мантії, у руках жезл і чорний клубук на голові. Двоє молодих ченців несуть за ним кінці довгої та широкої мантії. Крилос рецитує вступ до Служби Божої, а отець архімандрит одягається у ризи. Ще бачу, як він препоясується мечем, на фелон накладає хрест та іконку, на голову накладають йому срібну мітру, до рук бере жезл. Служба Божа, по-грецьки, почалась. Царські врата — що ще два роки тому заслоняли їх кармазиновою заслоною — увесь час Служби Божої відкриті.

Стою, як укопаний, бо перед моїми очима пересувається образ: рік 1900-1901 (а міг би бути й 1899!), Бучач, церква Отців Василіян. Свято? Неділя? Празник? Чесний Хрест? Із монастиря, з фірти, таким походом виходять ченці, брати й отці, а за ними останній архімандрит, о. Климентій Сарницький — у срібній мітрі, з жезлом, довга й широка фіолетна мантія, а її, за кінці, несуть два служачі. Це була наша, українська, славна традиція! Це був остнній гомін „монархістичного виборного устрою"! Та хто його зна! Історія колує, як коло! Не можна тратити надії, що ця традиція не вернеться до нас. Адже є у нас Чин св. Теодора Студита! . .

По всій відправі в церкві, а потім — по обіді, пішли ми з о. Партенієм Павликом по старовинних, де повно написів, таблиць, пам'яток — коридорах монастиря, по подвір'ях; пішли ми попід стародавні арки, що на них висить винна лоза з ситими, соковитими ґронами винограду. Зупинились ми над глибокою, далекою, зеленою яругою, що дихала холодом. Каже о. Партеній, що всіх ченців у цій обителі є понад п'ятдесят, переважно італійці, але є й альбанці, та п'ять українців. Крім цих, іще є два українці, з цієї обителі, в Австралії, а один у Калябрії. Начальник друкарні італієць, його заступник брат Пахомій, рідний брат о. Партенія. Брат є „чічероне" для туристів, що приходять оглядати обитель і церкву; він же працює у відділі реставрації кодексів - монументів старовинних часів; інколи можна подумати, що такий рукопис із старости вже пропав, а тут його „воскрешають".

Заходжу й у малярську робітню о. Партенія. Просторі кімнати. Всюди „мистецький нелад", такий притаманний мистцям. Нові початі праці, переважно темпера: ікони. Нові зариси до іконостасу для церкви східнього обряду в Калябрії. Цікавий о. Партеній тим, що робить експерименти: до візантики пристосувати італійське „кіяроскуро"; сміливий задум. Є у нього краєвиди, є й портрети. Працьовитість о. Партенія постійно підносить його у його мистецькому розвитку. Він вразливий на тон, сильно відчуває рисунок, захоплюється й краєвидом.

Тут приходить мені на думку й наш мистець — о. декан В. Андрушків, єдиний у ЗДА наш мистець із духовного середовища, що за доброю школою Михайла Мороза робить постійні успіхи в малярстві. Веде о. Партеній тут у монастирі мистецьку студію.

Незамітно, тихо, з вечірнім дзвоном „Ангел Господень" розстелилась по цій, мов зачарованій Кампанії тремтлива, соняшна синява-сутінки, як я покидав цю старовинну, віками огорнену й огріту обитель.

Перша вечірня зірка затремтіла в моїм серці. І гомін понісся аж до монастирка, там, у лісі, над Стрипою, біля Бучача! . .

Ґроттаферрата, 8. 9. 1965 р.

Леонід Полтава

ВІД „ДЗВІНОЧКА" ДО „ВЕСЕЛКИ"

(3)

Ще декілька імен перекладачів на українську із світової літератури, а далі в тій чи іншій формі — „партія веде".

Тому українська дитяча література за кордоном, в тому числі і її кращий виразник — журнал „Веселка" — заборонені в Україні. В совєтській дитячій літературі панують Ленін і комуністична компанія, т. зв. "революція", настирливо пропаґується тема праці (в українській совєтській дитячій літературі зайці, лисиці, навіть ворони із суто стахановським запалом косять, в'яжуть снопи, миють відра, навіть водять трактори . . .). Розглядаючи декілька збірок віршів для дітей, критик М. Скорський у „Літературній Газеті" з Києва, ще в 1961 році (число з 1-го вересня) не втримався, щоб не винести такої загальної оцінки: „Спробуйте якунебудь із них, не кривлячи душею, назвати оригінальною! Ті ж теми, те саме трафаретне розв'язання, той же пересічний маленький герой, те саме штучно звужене коло його інтересів" . . . І трохи далі, аналізуючи один із зливи „дитячих віршів" в УССР, він писав: „Хто ж повірить, що двоє малюків можуть одразу зробити аж дві собачі будки, та ще й у натуральну величину?" Або наводить такий приклад дидактики і надуманости: мати наказує дочці . . . не ловити ручками бджіл, бо:

> Це хороша трудівниця,
> Нам же мед вона дає

Звичайно, і в нашій „Веселці" трапляється — на щастя, дуже рідко — подібна „творчість", іноді не цілком вдалий малюнок; одним із більших лих нашої поезії і прози для дітей є багатомовність, багатослові'я — це чи не найбільша загальна хиба.

Але повернімся знову до сторінок „Веселки", до її першого річника. Навіть побіжний перегляд усіх річників забрав би надто багато часу та місця, а наступні річники лише показують ріст журналу, хоч, можливо, за останні два роки він трохи переобтяжений українознавчим, сказати б, шкільним матеріялам — та й це позитивне явище, коли зважити на обставини.

Загальна характеристика річника „Веселки" за 1954-1955 роки коротка: яке багатство і яка різноманітність авторів, тем, жанрів, стилів.

У збірнику надруковано твори 60 авторів різних ґенерацій. Тут і наші клясики, починаючи від Т. Шевченка та Л. Глібова й кінчаючи кращими творами для дітей Олександра Олеся; тут і Г. Андерсен та інші переклади із скарбниці світової літератури для дітей; і поети та письменники старшого покоління — С. Гординський, В. Лесич, О. Стефанович, О. Лятуринська, І. Роговська, Д. Чуб та ін.; і середнього покоління — Л. Храплива, Діма, І. Людим, Г. Черінь, М. Щербак та багато інших; тут і голоси наймолодших у той час (десять років тому), зокрема Б. Рубчака, який, на жаль, тепер забув про свою велику дитячу авдиторію . . .

Повністю назвемо довгий список мистців, які взяли участь у мистецькому оформленні річника „Веселки": П. Андрусів, К. Антонович, О. Архипенко, В. Баляс, П. Бутович, Я. Гніздовський, С. Гординський, Л. Гуцалюк, М. Дмитренко, І. Їжакевич, В. Касіян, Л. Левицький, А. Манастирський, М. Михалевич, Л. Палій, П. Сидоренко, Б. Стебельський, О. Судомора, Я. Сурмач, П. Холодний-молодший.

Бачимо з цього переліку, що Редакція „Веселки" зуміла донести до своїх малих читачів і Ол. Архипенка, і В. Касіяна; розшукала й репродукувала праці може й найбільшого мистця для дітей нашого сторіччя О. Судомори (під час війни перебував у Львові), містила ілюстрації відомих наших малярів, сприяла розвиткові таких молодих талантів у ділянці образотворчого мистецтва, як М. Левицький, Ярослава Сурмач (до речі, її різдвяні картки мільйоновими накладами поширює тепер ОН, збираючи фонди на допомогу дітям у відсталих країнах), П. Сидоренко, Л. Гуцалюк та ін.

Стилева барвистість не лише не шкодить „Веселці", а, навпаки, сприяє її успіхові, виховує малого читача в тому дусі, що мистецтво — багатограннє, що світ можна бачити по - різному що кожен мистець (образотворчий, як і письменник чи композитор) може й повинен мати „власне обличчя", а не уподібнюватись один до одного (за партійним стандартом, вимаганим в УССР, для виховання стандартної „совєтської людини").

У цьому річнику „Веселки" опубліковано понад 150 віршів та 10 віршованих казок і оповідань: „Тарасик Бульбасик", „Диво в альтанці" та інші Р. Завадовича, „Казка про трьох цуценят" Інни Роговської, „О, хто, хто Миколая любить," Іванни Савицької, „Вередлива Христя" Ніни Бурик, „Зайчиків пиріг" Ганни Черінь, „На баштані" письменника найстаршого покоління Олекси Кобця та популярний серед дітей і нині „Олівчик - лінивчик" Лесі Храпливої.

(Далі буде)

Саскачеван, Канада

40-РІЧЧЯ ПАРОХІЇ В РІДЖАЙНІ

Врочисто і гідно відзначила українська католицька парафія св. Василія Великого свій 40-літній Ювілей. Святкування відбулось 17 жовтня стараниям окремого Комітету. Українська католицька громада в Ріджайні, столиці Саскачевану, становить центрову силу цілої української спільноти в цьому місті. Малий гурток піонерів, які пильно зберігаючи великий скарб, принесений з Рідної землі — віру своїх предків — зорганізували в жовтні 1925 р. церковну громаду та своїм власним прикладом, працею і жертвою поставили тверді основи під теперішню парафію, що нараховує 400 родин, і диспонує чвертьмільйоновим майном.

Душпастирями є — всч. о. прелат Онуфрій Пасічняк та всч. о. Р. Лужний. Перед ними 12 років парохом був о. декан М. Колодій і за нього збудовано теперішню, нову церкву. Благодарственну св. Літургію відслужено в неділю о год. 5 по полудні. Відправляв о. прелат О. Пасічняк в сослуженні численних отців парохів, о. Ігумена С. Бахталовського (Айтуна), о. А. Щеснюка (Мелвел), о. С. Шевчука (Мумарт), о. В. Оборяника (Вейбурн), о. М. Пилипчука (Мус-Джо) та о. В. Костюка (Пресвіл). Обов'язки капеляна сповняв о. Р. Лужний, а приявними були ген. вікарій Саскачеванської Єпархії, о. прелат І. Олійник, та ген. вікарій римокатолицького архиєп. О'Ніла, о. прелат Ф. Герейн, о. дек. М. Колодій та інші. Проповідував о. ігумен І. Бала ЧНІ.

По Службі Божій в церковній авдиторії відбувся бенкет при участі 300 гостей. З уваги на приявність представників міста та уряду, програму бенкету ведено у двох мовах. Проводив п. Василь Ліска. У центрі уваги приявних був окремий стіл з трьома десятками піонерів-основників парафії. Усіх їх представлено присутнім, у промовах відмічено і вшановано їхній вклад праці а вкінці вдекоровано їх спеціяльними ювілейними відзнаками міста, що під аплявз учасників довершили майор Ріджайни п. Г. В. Бейкер, та представник провінційного уряду, міністер Д. Ґілд. Під час цієї церемонії в честь піонерів, хор під управою І. Гавдиди виконав грімке „Многоя літа". Від імени піонерів промовляв п. Юрій Гук, ініціятор установчих зборів парафії. Під час бенкету виступали з промовами - привітами, або виконуючи інші функції, (як читання привітань від Ієрархів та кол. душпастирів парафії) о. пралат О. Пасічняк, монсіньйори І. Олійник та Ф. Ґерейн, о. Р. Лужний мейор міста Бейкер, міністер Д. Гілд, д-р Б. Казимира, о. М. Пилипчук та п. Л. Малявський.

Головну промову виголосив п. Б. Корчинський, б. довгорічний посол до провінційної леґіслятури, тепер директор департаменту для спеціяльних завдань. Прелеґент походить з типової піонерської родини, в часі організування парафії був студентом в Ріджайні, а згодом видатним діячем Української Католицької Акції та взагалі громадського життя української спільноти. Промова була переткана нотками теплого сантименту до тих, що своїм потом і кров'ю, трудом і жертвою поставили основи під наше теперішнє життя як етнічної групи з своїми традиціями, мовою і культурою а також як гордих співбудівничих Канадійської Держави. Промова зробила помітне враження на приявних.

Окремо представлено приявних голов всіх парафіяльних організацій та видатних гостей: директора Колеґії св.Йосифа брата Ізидора, мейора Айтуни п. Козакевича, голову катедральної парафії в Саскатуні Н. Гучковського та інших.

Бенкет закінчив молитвою о. дек. М. Колодій. На пам'ятку святкувань приявні одержали естетично оформлену програмку з оглядом історії розвитку парафії. Також завдяки належному старанню Ювілейного комітету, у місцевому щоденнику „Ди Лідер Повст", появились світлини з святкування та багато інформативного матеріялу про українську кат. громаду в Ріджайні. Тепер ціла громада стоїть перед новими важливими завданнями, будовою резиденції, організуванням нової, другої з черги парафії та будовою церкви. Слід побажати, щоб теперішні провідники громади під проводом отців душпастирів у єдності і згоді трудилися, йдучи за добрим прикладом перших піонерів нашого життя в цій країні, та зберігаючи пильно великий скарб нашої віри, мови і обряду, прямували до дальших успіхів і росту Української Церкви в Канаді з надією, що скоро і на нашій Україні, переслідувана і нищена Церква відродиться в цілій своїй величі і славі.

А. Б.

Ню Йорк, Н. Й.

Наради Жалобного Громадського Комітету

Друге засідання Жалобного Громадського Комітету похорону св. п. пана Президента Української Народної Республіки в екзилі д-ра Степана Витвицького відбулося в приміщенні Представництва Виконного Органу УНРади в Ню Йорку 28-го жовтня.

Зі зголошених, всіх членів комітету 74 організацій та колишніх членів Української Центральної Ради і членів Уряду УНР — явилися на засіданні 33 делегати від 38 організацій. Дві організації зпоза Ню Йорку зголосили виправдання неприсутности своїх делегатів.

Згідно з закликом головуючого на засіданні проф Івана Паливоди, виконуючого обов'язки голови Представництва Виконавчого Органу УНРади в ЗДА, вшановано пам'ять Достойного Покійника повстанням та хвилинною мовчанкою. Проф. І. Паливода, як голова спонтанно створеного Жалобного Громадського Комітету, до якого включилися перед похороном представники, як згадано вище, 74 організацій — подякував Всечеснішому Духовенству обох віровизнань за відслуження похоронних відправ та усім тим, що в імені організацій чи особисто взяли участь в Панахидах та похороні св. п. пана Президента і висловили усно чи писемно своє співчуття Родині та Державному Центрові УНР.

Предсідник покликав до слова голову ділового комітету дир. Івана Крамаренка, який поінформував приявних про перебіг приготовних заходів до проведення похорону, що їх перевів діловий комітет, до якого входили крім нього пп. Дмитро Бакум, Борис Ржепецький, Степан Ріпецький, Петро Самойлів та кооптовані Григорій Ничка і Володимир Олійник. Голова зазначив, що українське громадянство численно і достойно віддало останню пошану св. п. панові Президентові УНР. в екзилі. д-рові Степанові Витвицькому, відпроваджуючи Його тлінні останки на український цвинтар в Бавнд Бруку під проводом Всечеснішого Духовенства обох віровизнань. Підчеркуючи, що перший етап дії к-ту пройдено, голова поінформував, що в найближчому часі треба буде ще перевести ексгумацію тіла св. п. Дружини пана Президента і зложення її тлінних останків поруч нього, зорганізувати Академію — присвячену його св. пам'яті, можливо видати спеціяльну публікацію та уфундувати Пам'ятник на його могилі. Це все вимагає поважних фондів, які повинно зложити українське громадянство, і в цій справі просить голова висловитися.

По короткій речевій дискусії збори вирішили:

1. Прийняти звіт комітету до відома.

2. Переіменувати існуючий ширший і діловий комітет (себто Жалобний Громадський Комітет) на Комітет Вшанування Пам'яті Президента УНР д-ра Степана Витвицького (по англійськи і в скороченні — President U.D.R. St. Wytwytsky Memorial Committee.

На внесення ділового комітету вирішено:

3. Вибрати 5 членів контрольної комісії. Збори одноголосно вибрали до тої комісії пп: Романа Слободяна, Володимира Сидорака, Володимира Дармохвала, Павла Дорожинського і Григорія Яремчука з тим, що до комісії входить ще п. Іван Гаєвський від Делеґатури Державної Контролі УНР в ЗДА.

4. Оголосити в пресі заклик для збірки фондів. (Прізвища жертводавців і зложені суми належить подавати в пресі).

5. Відкрити спеціяльне конто в Нюйорській кредитовій кооперативі „САМОПОМІЧ" та можливо і в інших містах для складання на те конто пожертв. (Конто в Нюйорській кред. кооперативі „САМОПОМІЧ" вже відкрито, а то на книжечці No. 3893 "Selfreliance", Federal Credit Union. 98 Second Ave, New York, N.Y. 10003

6 Влаштувати в найближчому часі Академію, присвячену пам'яті Покійного Президента УНР д-ра Степана Витвицького.

7. Поставити згодом Пам'ятник на його могилі в Бавнд Бруку.

Про артиста-маляра Володимира Ласовського

Є звчай в мистецькому світі, що передо кожною виставкою образів якогось мистця критик-мистецтвознавець або приятель мистця пише інформаційну статтю про нього. Ціллю статті є дати інформації про мистця, про його мистецьке обличчя. Численні читачі не мають змоги бути на виставці, і тому згадка в пресі про мистця має для них інформаційну вартість.

Так було перед виставкою образів арт. маляра Володимира Ласовського. Цього чи минулого року таку інформаційну вістку про нього написав для „Свободи" арт. маляр Кузьма. Два роки тому подібну інформацію про В. Ласовського помістив у „Свободі" проф. Антін Малюца.

Проф. Антін Малюца, відомий український мистець, часто пише статті на мистецькі теми. Його стиль і знання предмету все викликають зацікавлення читача. Пам'ятаю докладно зміст статті про В. Ласовського і хочу подати свої завваги до статті проф. А. Малюци.

Проф. А. Малюца згадує про всесторонню діяльність В. Ласовського в ділянці мистецького життя у Львові між двома світовими війнами. Він підкреслює велику рушійну силу В. Ласовського серед наших мистецьких об'єднань у Львові. Подає також, що В. Ласовський був організатором багатьох мистецьких об'єднань. Будучи членом різних об'єднань малярської школи Олекси Новаківського, Літературного Об'єднання „Листопад", вносив він багато нових ідей, стимулюючи їх діяльність.

Між мистецькими об'єднаннями А. Малюца згадує Драматичну Студію „Хмаролім" у Львові і твердить, що В. Ласовський зорганізував її та був її душею.

Я є маю наміру применшувати заслуги В. Ласовського, але у випадку організаці Драматичної Студії „Хмаролім" мушу ствердити, що А. Малюца не був докладно про неї поінформований. Володимир Ласовський організатором і душею „Хмаралому" ніколи не був.

Драматичну студію „Хмаролім" у Львові зорганізував й був її душею поет і драматург Володислав Ковальчук! В Драматичній Студії „Хмаролім" автор цих рядків був членом акторського складу та виконував функції її секретаря. Та в дійсності я був асистентом цього ентузіястичного творця й багатонадійного режисера „Хмаролому". Мені відомі всі його задуми та проєкти, всі деталі праці. Драматична Студія „Хмаролім" мала своє ім'я серед тодішнього мистецького Львова!

В. Ковальчук перший впровадив на Галицьких Землях зовсім нову форму драматичного мистецтва, яку в Східній Україні довів до вершин геніяльний режисер Лесь Курбас. Цією новою формою драматичного мистецтва була інсценізація творів красного письменства. Цією формою залюбки користувався наш славний актор, режисер і керівник українського театру „Заграва" — Володимир Блавацький. В його репертуарі було багато інсценізацій з українського письменства. Найкращою постановкою його була інсценізація „Вона-земля" Василя Стефаника. Цей мистецький твір автора „Моє слово" був скорше поставлений в Драматичній Студії „Хмаролім" в інтерпретації В. Ковальчука на сцені театру „Ульм" у Львові.

Ця нова драматична форма, яка появилася в українському театрі в Західній Україні, знайшла широкий відгук. З'явилися окремі драматичні угруповання, творилися окремі школи, завданням яких було плекати мистецтво слова й його вияви в інсценізації літературних творів. З цієї групи слід згадати школу мистецького слова артистки Лесі Кривіцької.

Закінчуючи мою замітку про артиста маляра В. Ласовського і про його участь в Драматичній Студії „Хмаролім", можу ствердити, що цей мистець був прихильником „Хмаролому", але ніколи не був його членом. З малярської школи Олекси Новаківського активну участь в праці „Хмаролому" брав одинокий Святослав Гординський. Він малював декорації до вистав Драматичної Студії „Хмаролім", оформлював проєкти постановок та афіші для студії. Цей маляр цікавився працею Студії, вкладаючи в неї багато праці.

Про Драматичну Студію „Хмаролім" автор цих рядків написав серію статтей до „Українського Слова" чч. 595-603, квітень-травень 1953. Були вони присвячені пам'яті мого найкращого друга, творця „Хмаролому" в десятиліття його смерти. Володислав Ковальчук помер у Львові, в 1942 році, під час гітлерівської окупації Галичини. Причиною його смерти була недуга шлунка (цістряк), на яку він хворів довгий час.

Іван Костюк

Денвер, Колорадо

Американські Ветерани взяли участь у Святі Покрови в Клівленді, Огайо

Клівленд, Огайо (укв). — Клівлендський англомовний щоденник „Клівленд Пресс" з 11-го жовтня (денний тираж — 370 759), приніс довгу статтю Теодора Андріки п. н. „Українці вшановують пам'ять генерала" з приводу Свята Покрови і 15-их роковин геройської смерти головного командира УПА — ген.хор. Романа Шухевича, яке відбулось 17-го жовтня.

Згаданий кореспондент чільного щоденника Клівленду повідомив також, що у Святі Покрови візьме участь станиця Американського Леґіону ім. Якубіка з Парми, Огайо, разом із почесною сотнею прапороносців. Ця станиця Американських Ветеранів, в якій більшість творять члени Збройних Сил Америки українського, словацького та польського походження, вперше взяла участь у нашому Святі Покрови у висліді старань д-ра Зенона Р. Винницького, голови місцевого Українського Відділу Американських Приятелів АБН-у. Командантом станиці Американського Леґіону ім. Якубіка в Парма, Огайо, є — Джеймс Заяць.

Стаття Т. Андріки з 11-го жовтня в „Клівленд Пресс" є найбільшою українікою, яку дістали українці Клівленду на сторінках англомовної щоденної преси Клівленду впродовж 1965-го року. Вона є ілюстрована світлиною Українського Жіночого Квартету „Верховина" з Торонто, яким керує п-і Олена Глібович.

Головним промовцем на Святі Покрови в Клівленді, був запрошений д-ром З. Р. Винницьким — конґресмен Роберт Е. Свіні.

З. В.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

СПОРТ

Редагує: В. Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Тризуб", Філядельфія — „Олімпія", Ню Бритен, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в неділю, 7-го листопада, о год. 2.30 на грищі при 29ій і Камбрія Вулицях у Філядельфії.

УСК Ню Йорк і „Чорноморська Січ", Нюарк, не мають визначених мистецьких змагань, тому що в неділю 7-го листопада більшість футбольних клюбів на Сході грають змагання з циклу гор за Чашу ЗДА.

⁂

„ІНДЕПЕНДІЄНТЕ" — „НАПОЛІ" 1 : 0

Симпатики футболу метрополії Ню Йорку, яких було 10 000 на Трайборо стадіоні минулої п'ятниці, 29-го жовтня, були розчаровані грою двох великих футбольних клюбів. Обидві дружини грали вакаційний футбол, хоч і виставили до цієї зустрічі всі свої зірки. Перемога арґентинського репрезентанта була вповні заслужена, але змагуни „Індепендієнте" спочивали на лаврах після здобуття одинокого воріт. В дружині італійців з Неаполю були слабі місця не лише в лінії нападу, але і оборонних формаціях. Переможні ворота для „Індепендієнте" здобув помічник Савой на кілька хвилин перед зміною піль.

⁂

„ТРИЗУБ" — „Н. Й. ГУНҐАРІЯ", 3 : 1

Філядельфія, 31-го жовтня. — Мадяри грали ці товариські змагання з тринадцяти змагунами та з застосуванням незвичайної системи. Їхнім дванадцятим змагуном можна було вважати суддю Шефера, а тринадцятим лінійного суддю Роджерса. „Система" гостей полягала в тому, що оборона мадярів постійно задержувалася при наступах на їхні ворота на 10 - 15 метрів перед воротами і тоді лінійний суддя давав знак прапорцем, а головний суддя відсвистував „офсайда". Ворота для „Тризуба" здобули: Ферейра з акції Ваґнер — Перейра на 9-ій хвилині, Перейра на 37-ій хвилині і Бенітез із подачі Ваґнера на 75-ій хвилині. Крім цього суддя не визнав воріт Перейри з подачі Бенітеза на 86-ій хвилині. При співпраці суддів мадяри вирятували ще ряд грізних нагод при помочі фіктивних „офсайдів".

Після цих змагань вже немає сумніву, що Управа Професійної Ланки, капітан і тренер дружини Іван Бородяк зуміли, мимо важких фінансових труднощів, не лише вдержати дружину, але і поважно скріпити її та надати їй духа бойовости і гармонійної співпраці.

„ТРИЗУБ", аматори — „ФЕНІКС" 3 : 2

Ворота для аматорської дружини „Тризуба" стріляли: Годованець 2 і Тимків 1. Тиждень раніше аматори „Тризуба" виграли 4:2 з дружиною „Джермен - Ганґеріянс". Існування та успіхи цієї дружини завдячує наш клюб довголітній праці інж. Богдана Сірого та мґра Ярослава Козака. Тепер вже багато вихованців аматорської ланки „Тризуба" грають у дружинах футболу коледжів та університетів і в них гарноописуються та здобувають добру славу українським спортовцям.

Я. Татомир

⁂

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „ТАЙҐЕРС" 3:2 (0:2)

Бостон 31-го жовтня. — П'яту перемогу в мистецьких змаганнях та другу під ряд з цим самим суперником, бостонськими „Тиграми", здобула „Чорноморська Січ" на виїзді у сильних господарів грища. Завдяки цим двом цінним точкам зайняла „Ч. Січ" позицію лідера табелі АФЛіґи, маючи однакове з „Тризубом" число здобутих точок, але менше відбутих гор. „Січовики" виступили до цих змагань у сильнішому, як попередньо, складі, в якому крім „бомбардира" В. Чижовича вигоїли свої контузії і були повновартісними змагунами В. Німерчинський і І. Савицький.

В першій половині зустрічі накинули бостонці швидку гру і, маючи ініціятиву у своїх руках, здобули двоє воріт. Ведення для господарів здобув на 12-ій хвилині Віто Бедевіно, а другі ворота стрілив на 15-ій хвилині Артур Четбирн. В другій половині образ гри значно змінився. „Ч. Січ", не дивлячись на втрачені ворота, взялася до пильної праці, на висліди якої не довелося довго ждати. „Січовики" перебрали ініціятиву і вдержали її до кінця зустрічі. Перші ворота для „Ч. Січі" здобув В. Чижович на 65-ій хвилині, а вирівняння впало вже на 75-ій хвилині із стрілу Чайки. Великого, бо переможного ґоля здобув знову Чижович на 77-ій хвилині змагань. Склад „Ч. Січі": Юрків (Махник), Саварин — Савицький, Каздоба — Павлишин — М. Німерчинський, Чайка — Снилик — В. Німерчинський — Чижович — Рада (Понось), Попович.

Треба подати дві цікаві події, зв'язані з цими змаганнями. Після змагань до шатні „Чорноморської Січі" зайшов член управи і керівник дружини „Тайґерс", Доменіко Руссо. Прибитий поразкою своєї дружини Руссо повівся як справжній спортовець: він прийшов поґратулювати кожному змагунові „Ч. Січі" зокрема за добру гру, якою писалися „січовики" у двох зустрічах з „Тиграми". „Я і наші симпатики — казав Д. Руссо — давно не бачили такої гарної і емоційної гри в нашому місті". А далі, стискаючи руку мґ-рові Б. Підлуському, голові УСТ „Чор. Січ", Д. Руссо додав: „Ви і ваші члени управи, як і всі ваші члени та симпатики, можете бути горді вашою футбольною дружиною. Вигравши дві зустрічі з нашими „Тиграми", спеціяльно підсиленими проти вас канадійськими професійними футболістами, ви маєте вигляди закінчити сезон першунами АФЛіґи. Бажаю вам дальших успіхів!"

Численні ґратуляції склали нашим переможцям українські громадяни, в тому числі члени місцевого осередку СУМА. Багато з них вручили при цій нагоді грошові пожертви на оплачення коштів подорожі дружини до Бостону. Деякі з цих наших симпатиків з Бостону, як виявилося, не вірили, щоб дружина в українському складі могла здобути перемогу над футбольними „артистами" місцевої дружини „Тайґерс". Бостонська громада українців поставилася гостинно до нашої дружини, а група їх, пп. д-р Зенон Матківський, Зенон Захаріясевич, Сергій Сахарук і панство Р. Свистуни зайнялися транспортом змагунів на летовище у Бостоні.

ЛІҐОВІ ЗМАГАНЯ „РОМА" — „ЧОР. СІЧ" БУДУТЬ ПОВТОРЕНІ

Управа АФЛіґи і представники клюбів — її членів вирішили на засіданні 30-го жовтня, щоб уневажнити перервані у половині змагання „Рома" — „Ч. Січ" (вислід 0:0) і визначити в пізнішому реченці повторення змагань цих суперників. Глядачі цих перерваних змагань мають право вступу на повторені змагання з квитками незакінчених змагань, якщо їх зберегли. Подібно вирішила управа АФЛіґи справу зустрічі Портуґальського ФК з Гартфорд СК.

О. Твардовський

⁂

ФУТБОЛІСТИ „ДИНАМО" КИЇВ ЗДОБУЛИ ДВІ НОВІ ПЕРЕМОГИ

Футбольна дружина київського „Динамо", як минулорічний переможець гор за кубок Совєтського Союзу, бере участь у змаганнях за кубок володарів кубків країн Европи. Першим суперником киян були репрезентанти Північної Ірляндії — клюбу „Колрейн", з якими українські футболісти виграли двічі вислідами 4:0 і 6:1.

В другому крузі цих міжнародних змагань, тобто у 1/8 гор за кубок володарів кубків, зустрілися репрезентанти України з футболістами дружини „Рузенборґ" з Норвегії. В перших змаганнях, які відбулися 24-го жовтня у місті Тронгаймі, Норвегія, кияни здобули імпозантну перемогу 4:1. Стрільцями воріт у цій виграній на виїзді були: Андрій Біба, Віталій Хмельницький і Анатоль Пузач 2. Вже наспіла вістка про другу перемогу українських футболістів над норвежцями у зустрічі 28-го жовтня в Києві. „Динамо" виграло ці змагання вислідом 2:0.

Двома першими суперниками київських футболістів були слабші дружини дивізій Північної Ірляндії і Норвегії, які все таки здобули у своїх країнах кубки чемпіонів. Тепер репрезентантам футболу України прийдеться порівняти сили у чвертьфіналі гор за кубок володарів кубків Европи із значно сильнішими футболістами. Цими партнерами можуть бути ось такі дружини, які покищо розіграють у поданих парах 1/8 змагань за кубок володарів кубків Европи: „Дукля", Чехо - Словаччина — „Гонвед", Мадярщина; „Арґус", Данія, — „Селтікс", Шотляндія; Ліверпул, Англія — „Стандарт", Бельгія; „Вест Гем", Англія — „Олімпіякос", Греція; „Авфбав", Сх. Німеччина, — „Сіон" Швайцарія; „Боруссія", Німечина — ЦСКА, Болгарія; „Штіїнца", Румунія — „Атлетіко", Еспанія.

● **Південно-африканське радіо, що є державним монополем,** заатакувало прихильний біло-расовому урядові, але дещо ліберальніший часопис „Ді Бурґер" за те, що в тому часописі зневажливо згадувалось покійного американського сенатора Джозефа МекКарті, як такого, що буцім-то не знав міри й межі в погоні за дійсними та здогадними комуністами. У тій радіо-передачі обо防ронялось пам'ять МекКарті, як заслуженого американського патріота, що виявив багатьох законспірованих прислужників Москви.

НОВИЙ УСПІХ РОМАНА РУДНИЦЬКОГО

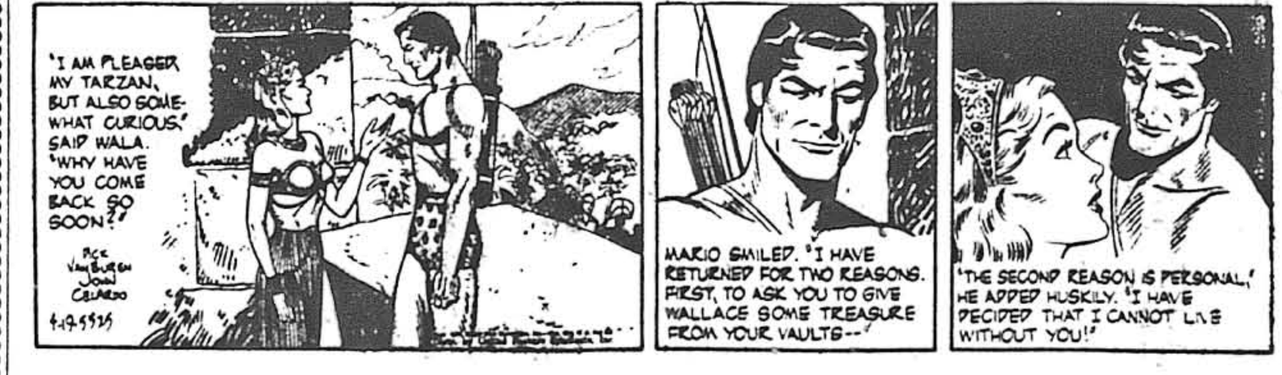
Ню Йорк. — У вівторок, 26 жовтня ц. р. відбувся в Карнеґі Голл Міжнародний конкурс Левентрітта, до якого зголосилося 40 піяністів. Жюрі вислухало виступи 5-ох піяністів, допущених до фіналу. Між ними знаходився також 22-річний український піяніст Роман Рудницький. Першу нагороду признано 23-річному корейцеві Тонґ Іль Ганові, якому американська Армія вможливила була переїзд до ЗДА й тутешні дальші музичні студії. Він дістав тисячу долярів нагороди і виступатиме, як соліст з різними фільгармонійними та симфонічними оркестрами в Америці. Всі інші чотири його суперники дістали по 500 дол. і також заанґажування на виступ з американськими оркестрами. Про це були вістки в „Н. Й. Таймсі" і „Геральд Трибюн". Роман Рудницький гратиме для української публіки на концерті з нагоди сторіччя народин Митрополита Шептицького, 12 грудня в Ню Йорку.

ШКОЛА — КРАМНИЦЯ

Вже другий рік в універсальній крамниці міста Золотоноші на Черкащині працює школа-крамниця.

Слухачі цієї школи з освітою за 10-11 кляс набувають фаху торговельних працівників. Один тиждень вони слухають лекції, а другий — проходять практику. (З „Радянської України" 15 жовтня).

ТАРЗАН, ч. 5 525. Маріо освідчується . . .

— Тішуся, мій Тарзане, але трохи і дивуюся, — сказала Веле. — Чому ви вернулися так скоро?

Маріо сміявся. — Я вернувся з двох причин. Поперше, щоб просити вас трохи скарбів з ваших підвалів для Воллеса . . .

— Друга причина є особиста, — додав він сильніше. — Я вирішив, що не можу без вас жити!